STUDIA Koszalińsko-Kołobrzeskie
33 | 2026 | s. 251–255
ISSN (print) 1230-0780 | ISSN (online) 2719-4337
DOI: 10.18276/SKK.2026.33-14

Janusz Bujak
Uniwersytet Szczeciński, Szczecin | Instytut Nauk Teologicznych
ORCID: 0000-0001-8881-3134, e-mail: janusz.bujak@usz.edu.pl

SPRAWOZDANIE Z DRUGIEJ EDYCJI SPOTKAŃ NAD MYŚLĄ ŚW. JANA PAWŁA II (ROK AKADEMICKI 2024/2025)

W okresie od września 2024 do czerwca 2025 roku w Koszalinie odbywały się comiesięczne konferencje „Św. Jan Paweł II na nowo odkrywany", których celem było przybliżenie nauczania św. Jana Pawła II i ukazanie aktualności jego myśli filozoficzno-teologicznej. Była to druga edycja cyklu. Pierwsza odsłona miała miejsce w roku akademickim 2023–2024 pod tytułem „Jan Paweł II zapomniany?".

Organizatorem projektu był Instytut Nauk Teologicznych Uniwersytetu Szczecińskiego, miejscem spotkań była Katolicka Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Koszalinie.

Wykłady były transmitowane przez Dobre Media Nowej Ewangelizacji i są dostępne na kanale YouTube[1]. Podobnie jak w pierwszej edycji, każde spotkanie składało się z dwóch części: wykładu i pytań ze strony słuchaczy.

Pierwsze spotkanie odbyło się 26 września 2024 roku. Zaproszonym prelegentem był ks. dr Andrzej Latoń, Prezes Polskiego Studium Józefologicznego, Dyrektor Centrum Józefologicznego w Kaliszu oraz proboszcz parafii pw. św. Gotarda w Kaliszu. W referacie *Św. Józef w życiu i nauczaniu św. Jana Pawła II* odniósł się przede wszystkim do adhortacji polskiego papieża z 1989 roku *„Redemptoris Custos". O świętym Józefie i jego posłannictwie w życiu Chrystusa i Kościoła.* Prelegent zauważył, że św. Jan Paweł II śladem Piusa IX i kolejnych papieży określił Józefa „Patronem Kościoła naszych czasów" (*Redemptoris Custos*, 28–32). Św. Jan Paweł II zaprasza nas, abyśmy dzisiaj odkrywali tajemnicę wielkości św. Józefa, pokochali go i korzystali z jego pomocy w trudnych czasach, podsumował swoje wystąpienie ks. Latoń.

1 (https://youtube.com/playlist?list=PL2sBOMWQt2NsrnazzLy-THVsM_m63fMLy&si=4ATGx_w3laNgCbDI), dostęp: 20.05.2026.

Drugie spotkanie miało miejsce 24 października 2024 roku. Prelegentem była dr Dorota Dźwig, nauczyciel religii w III Liceum Ogólnokształcącym w Gdyni, wykładowca w Gdańskim Seminarium Duchownym oraz w Gdańskim Kolegium Teologicznym, która zaprezentowała temat *Św. Jan Paweł II – „karmelita z ducha". Święty Jan od Krzyża w życiu, refleksji naukowej i nauczaniu Karola Wojtyły/św. Jana Pawła II.* W swoim wykładzie prelegentka przypomniała karmelitańskie wątki w życiu Karola Wojtyły, począwszy od Wadowic i klasztoru oo. Karmelitów założonego przez o. Rafała Kalinowskiego, gdzie przyjął szkaplerz, który nosił przez całe życie, przez okres krakowski, w którym został wprowadzony w mistykę hiszpańskich karmelitów przez Jana Tyranowskiego, aż po studia w Rzymie na *Angelicum* zwieńczone pracą doktorską na temat wiary w pismach św. Jana od Krzyża. Dr Dorota Dźwig wskazała na obecność myśli Jana od Krzyża i Teresy z Ávili w poezji i nauczaniu Karola Wojtyły/Jana Pawła II podkreślając, że nie można zrozumieć osoby polskiego papieża bez uwzględnienia właśnie wątku karmelitańskiego w jego życiu. Jego relacja z karmelem była tak ścisła, że niektórzy określali go mianem „karmelity z ducha".

28 listopada 2024 roku zorganizowano trzecie spotkanie, na które został zaproszony ks. dr Paweł Mielnik, wykładowca filozofii w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie i na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego, który wygłosił referat *Św. Jan Paweł II – Filozof, który został papieżem.* Prelegent zauważył, że św. Jan Paweł II znany jest światu jako duchowy przywódca Kościoła, orędownik pokoju, wytrwały pielgrzym i wybitny teolog. Jego wykształcenie filozoficzne i wypływająca z niego działalność naukowa sprzed wyboru na Stolicę Piotrową często pozostają jednak nieznane. Tymczasem zanim został papieżem, był on czynnym filozofem. Ks. Mielnik postawił sobie za cel udzielić w swoim wykładzie odpowiedzi na następujące pytania: jaką więc drogę w swoich intelektualnych poszukiwaniach przebył Karol Wojtyła? Jacy myśliciele i które nurty filozoficzne inspirowały jego myślenie oraz postrzeganie świata? Podsumowując jego przedłożenie można powiedzieć, że Karol Wojtyła w swojej myśli filozoficznej połączył dwa wielkie nurty: tomizm i fenomenologię, czerpiąc zarówno z dorobku św. Tomasza z Akwinu, jak i przedstawicieli drugiego kierunku filozoficznego, takich jak: Max Scheler i Edyta Stein/św. Benedykta od Krzyża.

Ostatni wykład w roku kalendarzowym 2024, a czwarty z kolei, wygłosił 19 grudnia prof. dr hab. inż. Grzegorz Karwasz z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, kierownik Pracowni Metodyki Eksperymentu Fizycznego i Katedry Dydaktyki Fizyki. Temat jego wykładu brzmiał: *Galileusz: Dwie księgi – Natura i Biblia*. Profesor podkreślił, że współcześnie często uważa się, że nauka i wiara pozostają w konflikcie. Tymczasem Isaac Newton pisał w swoich pracach o Bogu wszechmocnym, odwiecznym, wszechwiedzącym. Galileusz mówił o dwóch księgach, przez które przemawia do nas Bóg – Piśmie Świętym i prawach natury. Mikołaj Kopernik tak podsumował wyjaśnienie „systemu kopernikańskiego": jest to najpiękniejsze i najdoskonalsze dzieło Pana Boga. Potrzeba było odwagi i rozsądku św. Jana Pawła II, aby wyjaśnić pozorne konflikty nauki i wiary: procesu Galileusza, problemu ewolucji, roli postępu technicznego. Nasz wielki Rodak

w encyklice *Fides et ratio* napisał: „Wiara i rozum (*Fides et ratio*) są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy". Prof. Karwasz w swoim wykładzie ukazał m.in. brak sprzeczności pomiędzy opisem stworzenia zawartym w Księdze Rodzaju a współczesnymi wynikami badań nauk przyrodniczych nad powstaniem świata.

30 stycznia 2025 roku odbyło się piąte spotkanie z cyklu „Św. Jan Paweł II na nowo odkrywany". Prelegentem był ks. dr Piotr Skiba, wykładowca teologii moralnej w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie i na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego, który przedstawił temat *Etyka końca życia w nauczaniu św. Jana Pawła II*. W swojej prelekcji przypomniał, że śmierć oraz poprzedzający ją proces umierania osoby to zagadnienia, które rodzą różne pytania i wątpliwości. Każdy chce umrzeć „dobrze", czyli szczęśliwie, spokojnie i godnie. W czasach dehumanizacji medycyny rozwiązaniem sytuacji cierpiącego człowieka wydaje się być dla wielu eutanazja. Nauczanie moralne Kościoła, znacznie rozwinięte za pontyfikatu papieża Jana Pawła II, nie tylko sprzeciwia się takiemu rozwiązaniu, ale proponuje w zamian kompleksową opiekę nad osobami umierającymi, aby pomóc im właściwie „przekroczyć próg nadziei". W 30. rocznicę publikacji encykliki *Evangelium vitae*, poświęconej wartości i nienaruszalności ludzkiego życia oraz w 20. rocznicę śmierci jej autora, papieża Polaka, ks. Skiba przypomniał najważniejsze kwestie dotyczące etyki końca życia, które Jan Paweł II najpierw ukazywał w swoim nauczaniu, a następnie potwierdził własnym przykładem umierania.

Kolejne, szóste spotkanie z Janem Paweł II miało miejsce 27 lutego 2025 roku. Tym razem dotyczyło ono zagadnienia twórczości poetyckiej Karola Wojtyły, która w jego życiu przez wiele lat zajmowała poczesne miejsce. Wykład *Błogosławione siejby mej duszy i światła… Poezja Karola Wojtyły jako laboratorium jego serca, wyobraźni i umysłu* wygłosiła dr hab. Krystyna Krawiec-Złotkowska, profesor Uniwersytetu Pomorskiego, Dyrektor Instytutu Filologii na Uniwersytecie Pomorskim w Słupsku. W prelekcji przedstawiła drogę poetyckiego rozwoju Karola Wojtyły i omówiła jego wybrane wiersze, które w dużym stopniu mają charakter kontemplacyjny, a ich lektura wymaga od odbiorcy skupienia i wysiłku intelektualnego. Analiza utworów pozwala postawić tezę, że poezja stanowiła swoiste „laboratorium" serca, wyobraźni i umysłu przyszłego papieża. W lirykach wyrażał to, co trudno opowiedzieć zwykłymi słowami – m.in. tajemnicę ludzkiej miłości, istotę macierzyństwa i ojcostwa, problematykę śmierci i afirmację życia. Celem wykładu było przybliżenie twórczości poetyckiej Wojtyły i ukazanie, w jakim stopniu była ona nasycona Bogiem; mimo, że mało jest w niej określeń, obrazów czy też fraz, które Stwórcę świata i Jego święte sprawy nazywają po imieniu.

Siódme spotkanie mające na celu odkrycie aktualności nauczania św. Jana Pawła II odbyło się 27 marca 2025 roku. Zaproszony gość, ks. dr hab. Sławomir Kunka, proboszcz parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Wielkim Mędromierzu oraz wykładowca na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, wygłosił referat *Dawny czy współczesny kryzys ojcostwa? Rozważania w świetle teologii ciała św. Jana Pawła II.* Prelegent w swojej refleksji odniósł się do katechez św. Jana Pawła II wygłoszonych w latach 1979–1984 dotyczących teologii małżeństwa i powołania do świętości

mężczyzny i kobiety. Podkreślił, że potrzeba na nowo sięgać do prawd biblijnych i szukać „początku", aby nie ulec pokusie „stworzenia" nowego człowieka już nie na obraz Boga, ale według własnego zamysłu i możliwości współczesnej techniki. „Teologia ciała" głoszona przez papieża Polaka, oparta na tzw. antropologii adekwatnej, nie doczekała się jeszcze właściwej interpretacji i recepcji w życiu katolickich rodzin i małżeństw. Ks. Kunka wykazywał, że nauczanie papieża może pomóc pokonać niejeden kryzys, wśród których najboleśniejszy wydaje się dziś „kryzys ojcostwa".

24 kwietnia 2025 roku prelekcję wygłosił ks. mgr lic. Krzysztof Kowal, kapłan z 14-letnim doświadczeniem posługi w Rosji i Gruzji oraz proboszcz parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Pile. Temat jego konferencji brzmiał: *Misyjny charakter Kościoła w nauczaniu świętego Jana Pawła II.* Prelegent nawiązał do 60. rocznicy ogłoszenia przez Sobór Watykański II dekretu *Ad gentes* o działalności misyjnej Kościoła, która przypadła w roku 2025 oraz do encykliki na temat misji św. Jana Pawła II *Redemptoris missio* z roku 1990. Papież wyrażał w niej przekonanie, że głoszenie Ewangelii ma na celu chrześcijańskie nawrócenie i wyzwolenie, którego potrzebują wszyscy ludzie. Wszyscy ludzie mają prawo do „radykalnej nowości" życia, którą daje Chrystus. Chrystus nie jest luksusem ani kimś, kogo możemy ignorować. Bez Niego nasze życie jest niekompletne i niepełne, dlatego ludzie muszą usłyszeć tę Dobrą Nowinę ze względu na ich wolność i rozwój (por. RMis nr 31–40). „Na pytanie: «Dlaczego misje?» odpowiadamy z wiarą i doświadczeniem Kościoła, że otwarcie się na miłość Chrystusa jest prawdziwym wyzwoleniem. W Nim i tylko w Nim zostajemy wyzwoleni od wszelkiej alienacji i zagubienia, od zniewolenia przez moce grzechu i śmierci" (nr 11). Ks. Kowal w swoim wykładzie stawiał pytania o sens misji i wskazywał na przykład Jana Pawła II, który sam był papieżem – misjonarzem.

Dziewiąte spotkanie z cyklu „Św. Jan Paweł II na nowo odkrywany" odbyło się 29 maja 2025 roku. Zaproszenie do wygłoszenia prelekcji przyjął ks. dr Bogdan Kulik MSF, prezbiter Zgromadzenia Misjonarzy Świętej Rodziny, członek Zarządu Polskiej Prowincji MSF, członek i sekretarz Towarzystwa Teologów Dogmatyków, wykładowca teologii dogmatycznej w Wyższym Seminarium Duchownym Misjonarzy Świętej Rodziny w Kazimierzu Biskupim (sekcja Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), rekolekcjonista współprowadzący codzienną modlitwę w internecie (YouTube i Facebook: Różaniec bez granic), były redaktor naczelny biuletynu Apostolstwa Dobrej Śmierci *Nadzieja i Życie* (www.apostolstwo.pl). Wygłosił on referat *Nadzieja silniejsza niż strach. Eschatologia św. Jana Pawła II.* W wykładzie ks. Kulik przypomniał, że strach jest jedną z sił najbardziej niszczących życie, zarówno ludzi niewierzących, jak i wierzących w Chrystusa. Dlatego za bezcenne należy uważać wszystko to, co realnie pomaga nam się od strachu uwalniać. Jednym z takich skarbów jest eschatologia św. Jana Pawła II, czyli jego nauczanie o życiu w perspektywie naszego spotkania po śmierci z Bogiem, świętymi i bliskimi. Chociaż papież Polak nie napisał obszernych tekstów poświęconych wyłącznie eschatologii, jednak w całym jego nauczaniu prawda wiary o zmartwychwstaniu umarłych i życiu w przyszłym świecie jest nieustannie obecna.

Wykład ks. dra Bogdana Kulika MSF, wieloletniego duszpasterza Apostolstwa Dobrej Śmierci okazał się nie tylko omówieniem ogólnej charakterystyki myśli eschatologicznej św. Jana Pawła II, ale także prezentacją kilku zagadnień szczegółowych, takich jak nauka o: Sądzie Ostatecznym, piekle, zmartwychwstaniu, wniebowzięciu Matki Bożej i przygotowaniu się do śmierci. Omawiane tematy zostały ukazane w świetle nadziei, jaką nieustannie ofiaruje nam Zmartwychwstały Chrystus, o czym przypomniał papież z Wadowic w jednej ze swoich katechez o wieczności, pisząc: „Pełna nadziei perspektywa przeważa w przepowiadaniu chrześcijańskim". Można zatem eschatologię św. Jana Pawła II uważać za szczególną kontynuację jego programowego zawołania, którym otworzył swój pontyfikat: „Nie lękajcie się! Otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi", podkreślił prelegent.

Ostatnie, dziesiąte spotkanie z Janem Pawłem II miało miejsce 18 czerwca 2025 roku. Gościem specjalnym był abp Mieczysław Mokrzycki, metropolita Lwowa obrządku łacińskiego, który o godz. 18:00 przewodniczył Mszy Świętej w parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie. Po Mszy Świętej, w Katolickiej Szkole Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Koszalinie, odbyło się autorskie spotkanie z abp. Mieczysławem Mokrzyckim *Święty Jan Paweł II – wzór człowieka wiary, nadziei i miłości* z możliwością nabycia jego książek, w których opisał swoje życie u boku Jana Pawła II. Abp Mokrzycki w latach 1996–2005 był osobistym sekretarzem św. Jana Pawła II i znał papieża zarówno od strony jego działalności publicznej, jak i tej mniej oficjalnej. Podkreślał, że w każdej z tych sfer Jan Paweł II był tą samą osobą – człowiekiem przenikniętym wiarą, nadzieją i miłością do Boga i ludzi.

Wykłady cieszyły się zainteresowaniem; wzięło w nich ok. 400 osób, a dzięki transmisji internetowej w Dobrych Mediach myśl św. Jana Pawła II dotarła do tysięcy odbiorców. Widać wyraźnie, że osoba i myśl Jana Pawła II nie straciły na aktualności, przeciwnie, wobec pojawiających się nowych wyzwań polski papież okazuje się być mistrzem myślenia i rozwiązywania problemów współczesnego człowieka.

Cytowanie chicagowskie:

Bujak, Janusz. „Sprawozdanie z drugiej edycji spotkań nad myślą św. Jana Pawła II (rok akademicki 2024/2025)". *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 33 (2026): 251–255. DOI: 10.18276/skk.2026.33-14.

Cytowanie oksfordzkie:

Bujak J. *Sprawozdanie z drugiej edycji spotkań nad myślą św. Jana Pawła II (rok akademicki 2024/2025).* „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie" 33 (2026), s. 251–255. DOI: 10.18276/skk.2026.33-14.